

Betænkning afgivet af Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget den 00. september 2025

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål

[af forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 13 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslagsnummer 1, 2, 5, 7, 9-11 og Theresa Scavenius (UFG) har stillet ændringsforslagsnummer 3, 4, 6, 8, 12 og 13.

2. Indstillinger

Borgernes Parti, Naleraq, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Alternativet

Alternativets medlem af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Det giver forsvarsministeren en helt usædvanlig magt til at sætte ti centrale love ud af kraft – herunder planloven, naturbeskyttelsesloven og miljøbeskyttelsesloven – uden offentlighed, uden klageadgang og uden reel kontrol.

Det betyder, at man kan ofre sårbar natur, truede arter og drikkevandsressourcer til fordel for militære projekter – uden at borgerne kan få indsigt eller retsgarantier.

Organisationer som Justitia, Danske Advokater og Danmarks Naturfredningsforening advarer alle om konsekvenserne: koncentration af magt, tab af retssikkerhed og potentielt uoprettelige miljødelæggelser.

Alternativet anerkender behovet for handlekraft i en alvorlig sikkerhedspolitisk situation. Men det er netop i krisetider, at demokratiet og retsstaten består sin prøve. At tilsidesætte natur, miljø og borgernes rettigheder på denne måde er en farlig vej, som Alternativet ikke kan støtte.

<Parti/partier>

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af:

Til titlen

1) I lovens titel udgår »samt driftsaktiviteter«.
[Præcisering af lovens titel]

Til § 1

2) I § 1 udgår »samt driftsaktiviteter«.
[Begrænsning af lovens anvendelsesområde]

Af et *mindretal* (Theresa Scavenius (UFG)), tiltrådt af:

3) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:
»Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på bygge- og anlægsprojekter, der alene har afledte virkninger med beskæftigelsesmæssige og økonomiske fordele for forsvars- og beredskabsformål.«
[Begrænsning af lovens anvendelsesområde]

4) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Der nedsættes en forsvars- og beredskabskommission til at foretage vurderingen af, hvornår loven finder anvendelse og hvornår det vurderes, at der er "afgørende hensyn til den nationale sikkerhed". Kommissionen skal inddrage faglige eksperter, relevante myndighedspersoner samt politisk udpegede repræsentanter, der afspejler et bredere parlamentariske grundlag.«

[Nedsættelse af en forsvars- og beredskabskommission]

Til § 2

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af:

5) I stk. 1 udgår »eller en konkret driftsaktivitet«.

[Begrænsning af bemyndigelse]

Af et *mindretal* (Theresa Scavenius (UFG)), tiltrådt af:

6) Stk. 1, nr. 3 affattes således:

»3) Der er klageadgang efter gældende lovgivning. Ved særlige tilfælde, der kræver hurtig behandling, nedsættes sagsbehandlingstiden af klager ved at tilføje ekstra ressourcer til sekretariatet, der behandler klagerne, således at klagerne kan behandles på maksimalt 14 dage.«

[Regler om klageadgang]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af:

7) Stk. 1, nr. 3, affattes således:

»3) klagefrister inden for nærmere angivet lovgivning.«

[Regler om klageadgang]

Af et *mindretal* (Theresa Scavenius (UFG)), tiltrådt af:

8) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Regler, der fastsættes efter stk. 1, skal sendes i fire ugers offentlig høring forud for udstedelse. Loven giver ikke mulighed for en generel afvigelse fra den generelle praksis med hensyn til en offentlig høring. En specifik afvigelse vil kun kunne forekomme med en konkret begrundet vurdering, hvis der er en klar sikkerhedspolitisk risiko for at bringe aktivitetens formål og gennemførelse i fare.«.

[Krav om offentlig høring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af:

Til § 3

9) I stk. 1 udgår »eller en konkret aktivitet«.

[Begrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde]

10) I stk. 2 udgår »eller aktivitetens«.

[Begrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde]

Til § 4

11) I stk. 1 udgår »samt driftsaktiviteter«.

[Begrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde]

Af et *mindretal* (Theresa Scavenius (UFG)), tiltrådt af:

Til § 5

12) I § 5, 2. pkt., udgår »og afholder udgifter hertil«, og »samt« ændres til: »og«.

[Konsekvensændring]

13) Som stk. 2 og 3 indsættes:

»Stk. 2. Den, som gennemfører et konkret bygge- og anlægsprojekt omfattet af § 1, afholder udgifter forbundet med arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor projektet skal gennemføres.

Stk. 3. Arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor bygge- og anlægsprojekter omfattet af § 1 skal gennemføres, må kun udføres af hertil uddannet personale.«

[Afholdelse af udgifter til ledningsarbejder og krav om særligt uddannet personale ved ledningsarbejder]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås lovens titel ændret således, at driftsaktiviteter udgår.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i § 1 ændret således, at driftsaktiviteter udgår af lovens anvendelsesområde. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at loven alene vil finde anvendelse på gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter, og ikke også driftsaktiviteter.

Til nr. 3

Formålet med ændringsforslaget til nyt stykke 2 er at sikre, at loven ikke finder anvendelse på andre projekter, der ikke snævert set kan defineres som nationale forsvars- og beredskabsformål. Det eksisterende lovforslag åbner nemlig for denne mulighed ved at bruge formuleringen »i almindelighed«.

Til nr. 4.

Ændringsforslaget skal sikre, at loven ikke centraliserer al magt hos forsvars- og beredskabsministeren, men sikrer en bredere forankring både parlamentarisk, lokalt og fagligt.

Når en minister ønsker at anvende afvigelserne i loven, skal ministeren have godkendelse af et kvalificeret flertal i forsvars- og beredskabskommissionen.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås bemyndigelsen i § 2, stk. 1, ændret således, at muligheden for at fastsætte regler ikke omfatter driftsaktiviteter. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bemyndigelsen alene vil finde anvendelse på gennemførelse af et konkret bygge- og anlægsprojekter, og ikke også en konkret driftsaktivitet.

Til nr. 6

Formålet med ændringsforslaget er at sikre retssikkerhed i Danmark ved at beholde klageadgangen og gældende lov. Klager er en vigtig funktion for demokratisk forvaltning. Klagemuligheden kvalificerer administrative beslutningsprocesser og opretholder borgernes retssikkerhed.

Ved særlige tilfælde af tidsmæssig følsomhed vil der være mulighed for at hastebehandle klagerne ved at tilføje ekstra ressourcer hertil. Det er en ændring af regeringens lovforslag, der sigter imod at afskære borgernes klageadgang pga. tidsfølsomhed.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, ændret, således at bemyndigelsen til at fastsætte regler om afskæring af klageadgang erstattes af en mulighed for at fastsætte regler om frister for klageadgang. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil kunne fastsættes regler om frister for indgivelse af klager inden for nærmere angivet lovgivning. Det forudsættes, at vedkommende minister som minimum sikrer, at borgerne får 14 dages frist for indgivelse af klager.

Til nr. 8

Med ændringsforslaget foreslås det fastsat som § 2, stk. 3, at regler, der fastsættes efter stk. 1, skal sendes i fire ugers offentlig høring forud for, at reglerne udstedes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bemyndigelsen i stk. 1 til at fastsætte regler om fravigelse af anden lovgivning m.v., kun kan anvendes, når et udkast til reglerne har været i fire ugers offentlig høring.

Intentionen med ændringsforslaget er at sikre mest mulig offentlighed om alle bygge- og anlægsprojekter, som det er i gældende lovgivning og at sikre imod, at loven bliver brugt bredere end hvad der sikkerhedspolitisk kan begrundes. Derfor præciseres det, at paragraffen kun åbner for en specifik undtagelse, hvis der er specifikke begrundelser relateret til en specifik forestående sikkerhedspolitisk trussel.

Ændringsforslaget sørger for, at det kun er muligt at afvige fra offentlige høringer i særlige tilfælde, hvor der er specifikke sikkerhedspolitiske hensyn til væsentlige forsvarsformål og civile beredskabsformål, defineret af lovens nedsatte sikkerhedsudvalg.

Til nr. 9

Med ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i § 3, stk. 1, ændret, således at muligheden for at fravige pligter for det offentlige og private rettigheder og pligter over for det offentlige i anden lovgivning eller i afgørelser truffet af det offentlige i medfør af anden lovgivning ikke omfatter driftsaktiviteter. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at muligheden for at fravige pligter m.v. alene vil finde anvendelse på gennemførelse af et konkret projekt, og ikke også en konkret aktivitet.

Til nr. 10

Med ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i § 3, stk. 2, ændret således, at der ved fravigelse af pligter m.v. efter stk. 1 ikke lægges vægt på hensyn til formålet med en drifts-

aktivitet. Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af ændringsforslaget i nr. 8.

Til nr. 11

Med ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i § 4, stk. 1, ændret således, at muligheden for at foretage ekspropriation ikke omfatter driftsaktiviteter. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ekspropriation alene vil kunne foretages med henblik på gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter, og ikke også driftsaktiviteter.

Til nr. 12

Med ændringsforslaget foreslås det, at i § 5, 2. pkt. udgår »og afholder udgifter hertil«. Derudover foreslås det, at »samt« ændres til »og«. Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af det foreslåede ændringsforslag nr. 12, og bestemmelsen vil indebære, at forsvarsministeren ikke vil kunne fastsætte nærmere regler i en bekendtgørelse, om hvem der afholder udgifter forbundet med arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor bygge- og anlægsprojekter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål skal gennemføres.

Til nr. 13

Med ændringsforslaget foreslås det fastsat som § 5, stk. 2, at den, som gennemfører et konkret bygge- og anlægsprojekt omfattet af § 1, afholder udgifter forbundet med arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor projektet skal gennemføres.

Det vil således altid være den, som gennemfører bygge- og anlægsprojekter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål, som afholder udgifter til ledningsarbejder som led i projektet eller aktiviteten. Bestemmelsen vil indebære, at ledningsejere ikke vil skulle afholde udgifter forbundet med flytning af ledninger, som følge af bygge- og anlægsprojekter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål.

Med ændringsforslaget foreslås der endvidere indsat et stk. 3, hvorefter arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor bygge- og anlægsprojekter omfattet af § 1 skal gennemføres, kun må udføres af hertil uddannet personale. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at det alene vil være uddannet personale, som må udføre ledningsarbejderne.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. juni 2025 og var til 1. behandling den 14. august 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <2> møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og forsvarsministeren sendte den 19. maj 2025 dette udkast til udvalget, jf. FOU alm. del – bilag 142. Den 11. juli 2025 sendte forsvarsministeren hørings-svarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <5> bilag på lovforslaget.

Teknisk gennemgang

Forsvarsministeren gav udvalget en teknisk gennemgang af lovforslaget den 12. august 2025.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget <1> skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget <1> deputation, der mundtligt har redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet <53> spørgsmål til forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, [som ministeren har besvaret.]

Benny Engelbrecht (S) Bjarne Laustsen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Jesper Petersen (S) Kasper Roug (S)

Mogens Jensen (S) Flemming Møller Mortensen (S) Simon Kollerup (S) Christian Friis Bach (V) Hans Andersen (V)

Peter Juel-Jensen (V) nfmd. Hans Christian Schmidt (V) Peter Have (M) Charlotte Bagge Hansen (M) Aaja Chemnitz (IA)

Lise Bech (DD) Søren Espersen (DD) Carsten Bach (LA) Theresa Scavenius (UFG) Rasmus Jarlov (KF) fmd.

Mai Mercado (KF) Mads Fuglede (DD) Alex Ahrendtsen (DF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Trine Pertou Mach (EL) Søren Søndergaard (EL) Stinus Lindgreen (RV) Sascha Faxe (ALT)

Borgernes Parti, Naleraq, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		